1857. N°. 60.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 28 JULIJ.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

NOTIFICATIE.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland*,

Gelet op de resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten der provincie van den 23 Julij 1857, no. 1; alsmede op de bepalingen van art. 11 der wet van 13 Junij 1857 (*Staatsblad* no. 87),

Brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden:

dat op Woensdag den *vijfden* Augustus aanstaande, met zonsopgang, in deze Provincie zal zijn geopend:

a. de bij litt. *d* van art. 15 der aangehaalde wet bedoelde jagt op waterwild, opgenoemd bij art. 17 derzelfde wet, als: eenden, duikers, waterhoenders, watersnippen, schrieken, kemphanen, strandloopers, wulpen en plevieren, op alle wateren en hunne oevers, alsmede langs de kusten, moerassen, petten, plassen, grachten en slooten.

b. het vangen van waterwild, hiervoren onder letter *a* opgenoemd, met slagnetten en het vangen van eendvogels in eene eendenkooi of daarmede gelijkstaanden toestel.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd en aangeplakt.

Aldus gedaan binnen *Leeuwarden*, den 25 Julij 1857.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 24 Julij 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 12.50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 225.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 225.00.

Leeuwarden, den 25 Julij 1857.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 20 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, van den 18 tot en met den 24 dezer:

1. 33 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 2, Dantumadeel 1, Doniawerstal 2, Franekeradeel 1, Gaasterland 1, Haskerland 1, Hennaarderadeel 4, Kollumerland en Nieuwkruisland 3, Leeuwarderadeel 1, Oostdongeradeel 1, Rauwerderhem 1, Stavoren 1, Tietjerksteradeel 2, Utingeradeel 1, Wonseradeel 7 en Wijmbritseradeel 4, en 14 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Doniawerstal 1, Idaarderadeel 1, Leeuwarden 2, Opsterland 1, Rauwerderhem 4, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 2 en Wonseradeel 1, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 5835;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Harmen Gerrits de Jong, te Baard; Anne Wijbrens Oosterbaan, te Achlum; Pieter Hielkes Hielkema, te Joure; Pieter Hilbrandts Bruinsma, te Waaxens (in eene algemeene weide aldaar, de *Scharren* genaamd); Tjeerd Reinolds de Schiffart, te Warga; Minne Douwes Beintema, te Westergeest; Lieuwe Pieters Zondervan en Johannes Sijtzes Kooistra, beide te Leeuwarden; Jouke Rienstra, te Hempens; Franke Piers de Jong, te Irnsum; Wate Ruurds Wartena, te Terzool; Ruurd Aukes Wartena, te Rauwerd; de Wed. Gerben Foppes Siderius, te Deersum; Sijtze Johannes Kooijstra, te Poppingawier; Kornelis Pieters Hellinga, te Oudkerk; Jacobus Martens Noordenbos en Tjeerd Klazes van der Meer, beide te Wijns; Andries Lijkles Venema, te Terhorne; Foeke Douwes Wijnia, te Witmarsum, en Reinder Hessels Tacoma, te Arum;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Albert Sjolles Douma, te Lioessens; Ritske Tjeerds Velstra, te Jelsum; Nicolaas Ritskes Dijkstra, te Lekkum; Harmen Arjen Gelder, te Cornjum; Pieter Pieters Brouwers, te Stiens; Fokke Murks Lieuwes, te Haskerdijken; Sijbren Meints Veldstra en Tjeerd Hanses Hoekstra, beide te Haskerhorne; Jan Hendriks Liemburg, te Gersloot; IJje Jans de Vries, te Surhuisterveen; Auke Ruurds Bonsma, te Achlum; Heerco Douma, te Hardegarijp; Jan Jans Witzenburg, te Bergum; Sint Alles Dijkstra, te Britswerd; Georgius Wassenaar, te Hijlaard; Joris Gosses Sipma en Klaas Gerbens van Tuinen, beide te Oosterlittens; Harmen Tjerks de Vries, te Winsum; Marten Luitzens Kingma, te Huins; Sjoerd Taekes Bloemhof, te Wieuwerd; Sijbrand Sijbrens Wiarda, te Bozum; Jan Jans Hoekstra, te Sint Anna-Parochie; Jacob Jelles Wijnia, te Cubaard; Ulbe Jans Wijnia, te Wommels; Klaas Abes Veldman, te Terhorne; Wiebrig R. Terpstra en de Wed. Anne K. van de Klaver, beide te Hartwerd; de Wed. Johannes F. Huitema, te Oldeclooster; Taeke D. de Jong, te Makkum; Auke IJzaaks de Haan, te Westermeer; Pier Hilles Nijdam en Wigle Barteles Terpstra, beide te Grouw; Doeke Jans Fokma en Sipke Oepkes Bruinsma, beide te Roordahuizum; Wieger Sipkes Overdijk, te Goutum, en de Wed. Pieter Smedinga, te Veenklooster.

Leeuwarden, den 27 Julij 1857.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PARIJS, 25 Julij.

Dagelijks leidt het onderzoek der justitie ter zake van het complot tegen het leven van den Keizer tot nieuwe ontdekkingen; dit onderzoek geschiedt niet alleen in Frankrijk, zelfs naar Genua en naar Napels zijn agenten gezonden, om over de vertakkingen van het complot de noodige inlichtingen te verschaffen. Naar men zegt, hadden de zaâmgezworenen het plan om den Keizer, wanneer hij zich in de Champs-Élysées bevond, te ontvoeren; volgens anderen zou den Keizer een hinderlaag hebben moeten gelegd worden, wanneer hij zich op den spoorweg naar Plombières zou bevinden; de keizerlijke trein moest uit het spoor geraken, en in de verwarring moest Napoleon in handen zijner vijanden vallen. Aan ongerijmde geruchten in verband met het bovenstaande ontbreekt het niet.

— De *Moniteur* verklaart, dat het gerucht van eene zending van fransche troepen naar China, van allen grond ontbloot is.

— De bemiddeling van Engeland en Frankrijk is door Spanje, in het tusschen die Mogendheid en Mexico bestaand geschil, aangenomen.

— Naar wij vernemen, meldt een der parijsche correspondenten van de *Kölnische Zeitung*, heeft het Crédit Mobilier, in vereeniging met de ondernemers der russische spoorwegen, met de Nederlandsche Regering onderhandelingen aangeknoopt over den aanleg van spoorwegen in Nederland.

LONDEN, 25 Julij.

In de zitting van het Lagerhuis van gisteren heeft Lord Palmerston voorgesteld de debatten over de indische zaken van maandag tot donderdag uit te stellen, naardien de courier uit Indie aanstaanden maandag te gemoet wordt gezien. De heer Disraeli antwoordde hierop hoe de tijdingen, welke die courier aan zal brengen, volstrekt geen invloed hebben kunnen op het besluit dat het Huis zal kunnen nemen, naardien de beraadslagingen uitsluitend over de staatkunde der Regering loopen moeten. De beraadslagingen zijn ten slotte op maandag bepaald gebleven.

— De *Times* bevat eene ernstige beschouwing over de indische aangelegenheid. Hoewel hij het niet hoopt en de volgende mail welligt de tijding van Delhi's val kan brengen, wijst hij daarin toch op de mogelijkheid, dat bij de sterkte dier vesting, zij niet dadelijk behoeft te wijken; dat de indische vorsten en volkeren, daardoor zich verstoutende, allen tegen het europeesch gezag opstaan en men dus wel eens in de noodzakelijkheid kan vervallen, Indie nogmaals te veroveren. Hij raadt daarom de Regering aan met kracht te handelen en het volk op eventuële opofferingen voor te bereiden. Mogt het geval zich onverhoopt voordoen, dan, meent dit blad, blijft voor de Regering niets over dan van het Parlement even buitengewone volmagten te vragen als wanneer men met Frankrijk of Rusland in een grooten oorlog gewikkeld werd.

— In het jonische Parlement schijnen de tijdingen uit Engelsch Indie een onverwachten indruk gemaakt te hebben. De gedeputeerden met hunnen voorzitter hebben, volgens de laatste berigten van daar, op den 2 dezer de nationale wedergeboorte des lands besloten en het besluit laten drukken, dat de Jonische eilanden vroeger of later het protectoraat van Engeland willen afschudden, om met Griekenland één staat te vormen. Het is te hopen, dat het hierbij blijve en men niet tot dadelijkheden overgaan zal.

ROTTERDAM, 25 Julij.

Men verneemt, dat bij de Arrondissements-Regtbank alhier, in raadkamer vergaderd, de Maleijers, sedert eenigen tijd alhier gedetineerd, naar den procureur-generaal bij het Hof van Zuid-Holland zijn verwezen en dat de vrouw, die mede in dit geding betrokken was, bij dit zelfde vonnis buiten vervolging is gesteld. De openbare behandeling dezer zaak voor het Prov. Hof wordt in den loop van de maand September te gemoet gezien.

— De algemeene vergadering van het Nederlandsch Zendelinggenootschap werd woensdag avond in de Zuiderkerk alhier gehouden. De opwekkende rede werd gehouden door ds. J. F. Blaauw, die, naar aanleiding van Math. 23: 23, de laatste zinsnede: *deze dingen moest men doen, en de andere niet nalaten*, wees op het onverbreekbaar verband tusschen inwendige en uitwendige zending, als zijnde tweelingzusters, één in geboorte, werking en bestemming. Vooral waren het twee stellingen die de weleerw. spreker ontwikkelde: 1°. het verband tusschen inwendige en uitwendige zending kan niet worden verbroken, zonder het levensbeginsel, waaruit beide zijn gevloeid, aan te tasten en te beschadigen, en beider leven te doen kwijnen; 2°. het verband tusschen inwendige en uitwendige zending kan niet worden verbroken, zonder beide hare voedende kracht te ontrooven en beider werking te vertragen.

Uit het verslag, dat in twee deelen gesplitst was, bleek hoofdzakelijk, dat het personeel der zendelingen in de Indiën de gewenschte vermeerdering ondergaan had. Over 't geheel was de werking van het Genootschap zeer gelukkig en mogt men vermeerderde belangstelling ondervinden. Op Java vooral was de vooruitgang groot. Het tweede deel van het verslag liep over de werkzaamheden van het Genootschap binnen het vaderland; het bestuur had besloten een tijdschrift uit te geven, om de zaak der zending meer en meer te doen kennen en voor haar belangstelling op te wekken; 5 nieuwe kweekelingen waren aangenomen, waardoor het getal tot op 18 gebragt was, een cijfer, nimmer te voren bereikt. Betreffende den staat der geldmiddelen werd medegedeeld, dat dit jaar eene uitzondering maakte op de 5 voorgaande en een nadeelig saldo aanwees van *f* 9370.49; de ontvangsten hadden beloopen *f* 88,906; de uitgaven waren tot *f* 98,276 geklommen.

— Donderdag avond hield de hier gevestigde Inrigting voor doofstommen-onderwijs haar gewoon jaarlijksch examen der kweekelingen, in tegenwoordigheid van vele genoodigden. De voorzitter, dr. J. B. Molewater, opende de vergadering met eene rede, in welke hij de voordeelen der spreekmethode, boven de schrijf- en gebarentaal, als middel om den doofstomme in gemeenschap met zijne medemenschen te brengen, helder deel uitkomen. Nadat de hoofdonderwijzer, de heer Hirsch, in eene korte toespraak, de bijzondere vereischten van den onderwijzer en het onderwijs naar de duitsche methode had aangewezen, werd door hem en den hulponderwijzer Becker het examen afgenomen, en gaf het 40-tal kweekelingen van beider kunne en verschillenden leeftijd, waaronder ook sommigen, die het zintuig des gehoors door ziekte geheel verloren hadden, proeven hunner vorderingen in het uitspreken van letters, woorden en volzinnen, het schrijven van het gesprokene op het bord enz. Met sommigen hunner werden aaneengeschakelde gesprekken over voorvallen van het dagelijksch leven, de beginselen der reken-, aardrijks-, geschiedkunde enz. gevoerd, uit welk alles niet alleen de gelukkige ontwikkeling hunner spraakorganen, maar ook die van hunne verstandelijke vermogens overtuigend bleek. Zeventien kweekelingen gaven, ten slotte, door het opzeggen van dichtregelen, blijken van vlugheid in het spreken, en nadat de voorzitter de prijzen had uitgereikt, sprak eene reeds volwassene kweekeling, bij het verlaten der Inrigting, op eene zeer verstaanbare en aandoenlijke wijze eene dankbetuiging uit.

ZWOLLE, 23 Julij.

Tot hoofdonderwijzer aan het stedelijk instituut en de kostschool voor jongens alhier, is heden door den Gemeenteraad benoemd de heer W. A. Elberts, hoofdonderwijzer te Leyden. Op het drietal, door de plaatselijke schoolcommissie voorgedragen, waren met den benoemde geplaatst, de heeren: D. de Groot, hoofdonderwijzer te Groningen en G. M. Ridderhoff, hoofdonderwijzer te Amsterdam.

HARLINGEN, 27 Julij.

Gisteren kwam, na een afwezen van vijf maanden, in onze haven terug de groenlandsvaarder *Dirkje Adema*, kapt. O. Mehlen. Waren de berigten omtrent de vangst zeer ongunstig, daar er slechts 400 robben geslagen en geen visch gevangen was, de terugreis heeft evenwel den togt nog eenigzins vergoed, daar er bij die gelegenheid nog bijna 900 oude robben of zoogenoemde klapmutsen werden vermeesterd. De equipage, uit 56 man bestaande, keerde in goeden welstand terug.

— Donderdag ll. werd alhier bevel ontvangen tot inhechtenisneming van den scheepskapitein H. B., gezagvoerder op het kofschip *H.* Naar wij uit goede bronnen vernemen, is deze gevangenneming om de volgende reden geschied: In het vorige jaar keerde genoemde kapitein, zonder stuurman, van eene reis terug. Kapitein en matrozen legden de verklaring af, dat de stuurman op den 22 Augustus 1856 in de Middellandsche Zee over boord geslagen en, na vergeefsche poging tot redding, verdronken was. Thans is evenwel, door den toenmaligen scheepsjongen, de vreeselijke beschuldiging tegen den kapitein en de equipage ingebragt, dat zij, na gemeen overleg en onder eede van geheimhouding, den stuurman, die vrouw en kinderen had, eerst geweldig mishandeld en daarna over boord hebben geworpen, en dat zij, toen de ongelukkige zich aan het schip vastklemde, hem op de handen hadden geslagen en getrapt, zoodat hij in zee stortte en verdronk. Wat er van deze beschuldiging zij, zal door het onderzoek der Regtbank opgehelderd worden, daar de kapitein op vrijdag morgen met de stoomboot *Friesland* naar Amsterdam is getransporteerd.

DOKKUM, 27 Julij.

In den nacht van vrijdag op zaturdag jl., werd bij den landbouwer J. G. v. d. Zwaan, woonachtig onder Aalzum, een stoute diefstal, vergezeld met inbraak, gepleegd. Twee mannen, in blaauwe kielen vermomd, drongen, tusschen 12 en 1 uur, deze woning binnen, begaven zich dadelijk naar de slaapstede der eigenaars en noodzaakten deze, door verschrikkelijke bedreigingen, aan te wijzen waar hun goud en zilver werd bewaard. Terwijl de een zich meester maakte van het

gouden oorijzer der huisvrouw, van een drietal kerkboeken met zilver, alsmede van circa *f* 300 aan geld, hield de andere de verschrikte bewoners opgesloten, nadat hij eerst nog de man belangrijke wonden, vooral aan het hoofd, had toegebragt. Deze diefstal is teregt brutaal te noemen, omdat de huizinge, staande aan den puinweg naar Ternaard, van vele andere woningen is omgeven, terwijl het jaargetijde voor nachtelijke ondernemingen van deze soort, geenszins gunstig is te noemen. De daders zijn tot nu toe onbekend; doch de politie doet ijverig onderzoek.

LEEUWARDEN, 27 Julij.

(Het Bijvoegsel, behoorende bij deze Courant, behelst: 1°. kort verslag van de Zittingen der Provinciale Staten van Groningen van donderdag en vrijdag; 2°. idem der Provinciale Staten van Friesland van vrijdag en zaturdag; 3° idem van de Gemeenteraad van Leeuwarden van donderdag jl., en 4°. uittreksel uit het wetsontwerp op de afschaffing van de slavernij in Suriname.)

De voorzitter van den Raad dezer gemeente heeft bepaald, dat de herstemming voor één lid van den gemeenteraad, tusschen de heeren mr. L. R. Salverda en Z. S. de Haan, zal plaats hebben op dingsdag den 4 Augustus e. k., des voormiddags van 9 tot des namiddags 5 ure, op het Gemeentehuis.

— Ter aanvulling van het vroeger door ons medegedeelde verslag der algemeene vergadering van de Onderwijzers Vereeniging in Friesland, kunnen wij nog mededeelen, dat door den heer H. Knoop, onderwijzer te Niawier, de prijs is behaald voor het best gekeurd stel school-voorschriften, door hem geschreven; dat aan den heer H. M. Bergsma, te Nijehaske, het accessit deswege werd toegekend, en dat de twee volgende stellen schrift eene loffelijke vermelding verdienden. Een ingezonden stel kon niet in aanmerking komen, omdat het niet in alles aan de bij het programma omschreven vereischten voldeed.

— Van Ameland wordt ons van den 25 dezer berigt: „Het is ons aangenaam te kunnen melden, dat onze verwachting, dat de zeebad-inrigting alhier, dit jaar druk bezocht zoude worden, zich tot dusverre bevestigt; immers toch reeds gedurende deze geheele maand wordt zij door vele familien en personen bezocht, zoowel om er gedurende den badtijd te verblijven, als om de inrigting op te nemen en er eenige genoegelijke dagen door te brengen. Wij hebben dan ook alle redenen, om te mogen verwachten, dat dit druk bezoek gedurende de volgende twee maanden zal voortduren."

— Z. K. H. de Prins van Oranje zal binnen kort alle spaansche havens bezoeken. Het Gouvernement heeft de noodige bevelen gegeven, om Z. K. H. overal met de aan zijn rang verschuldigde eerbewijzen te ontvangen.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft bepaald, dat de verkiezing van een nieuw lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal in het district Leyden, voor den heer mr. G. Groen van Prinsterer, zal geschieden op dingsdag den 18 Augustus aanstaande.

— Op de vergadering der eerste afdeeling van het XIIde Nederlandsch Landhuishoudkundig Congres, te Deventer gehouden, is besloten, het aldaar verhandelde betreffende de longziekte en hare voorbehoedmiddelen zoo spoedig mogelijk ten algemeene kennis te brengen. De *Landbouw Courant* van donderdag 23 dezer behelst daarvan een allerbelangrijkst en uitmuntend gesteld verslag, door den heer H. M. Hartog, secretaris dier afdeeling. De slotsommen der beraadslaging zijn o. a. deze: De inenting is tot nu toe het beste voorbehoedmiddel en kan de longziekte in hare uitbreiding stuiten en ten laatste overwinnen; alle runderen zijn niet vatbaar voor eene eerste inenting; vertoont zich geene werking, dan moet de bewerking herhaald worden en zij slaagt dan vaak bij de tweede of latere inenting; daar de bewerking altijd aan eenig gevaar verbonden is, moet men niet inenten dan bij het uitbreken der longziekte in eene streek; de uitbreiding der longziekte in Friesland, niettegenstaande de afzondering, inenting en afmaking, moet worden toegeschreven aan vooroordeel tegen de inenting en het ter markt brengen van besmet vee.

'S GRAVENHAGE, 25 Julij. Heden zijn de zittingen van de algemeene Synode der Ned. Hervormde kerk gesloten.

— Door den kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente te Vlissingen is reformeerd een twaalftal, waarop uit deze provincie geplaatst is ds. W. van den Bijtel, predikant te Gaast.

LEEUWARDEN, 27 Julij. De dag van gisteren was een plegtige dag voor de Evang. Luthersche gemeente alhier. De weleerw. heer H. Schutte, predikant dier gemeente, mogt het groote voorregt genieten zijne voor vijf en twintig jaren alhier aangevangen evangelie-bediening te gedenken. In treffende taal herdacht de geachte leeraar, naar aanleiding van 1 Tim. I : 12. *En ik dank onzen Heer Christus Jezus, die mij heeft sterk gemaakt en getrouw geacht, en gesteld in het ambt*, deze voor hem zoo gewigtige gebeurtenis. Na het eindigen dier, door eene overgroote in het nette bedehuis zaâmgekomen schare belangstellenden, aangehoorde rede, betrad dr. L. Proes, predikant bij de Ned. Herv. gemeente alhier, den kansel, en wenschte hij in eene indrukwekkende toespraak den heer Schutte geluk met den heden door hem beleefden dag, en gaf daardoor op nieuw getuigenis van de broederlijke eensgezindheid der leeraren van de onderscheidene gezindheden alhier, die ook elders de plegtigheid herdachten, die den oudst dienstdoenden leeraar alhier ter stede mogt gedenken.

Groot was de belangstelling, menigvuldig waren de blijken van deelneming en hoogachting, die de heer Schutte bij deze gelegenheid, op zoo verschillende wijze van zijn gemeente en tal van vrienden mogt ondervinden.

— De R. K. kerk van de H. Dominicus-Parochie alhier is dezer dagen versierd met drie nieuwe altaren, die, overeenkomstig de bouworde der kerk, in modernen stijl vervaardigd, den makers, de gebroeders Goossens, te 's Hertogenbosch, allen lof en aanbeveling doen verdienen. Vooral het hoofdaltaar, waaraan gisteren de eerste solemneele dienst werd gedaan, munt door zijne kolossale, doch tevens prachtige bewerking uit en heeft de verwachting verre overtroffen; terwijl ook de beide kleinere, waarvan het eene aan den patroon der Parochie, en het andere aan de H. Maagd is toegewijd, door hunne keurige uitvoering medewerken, om de godsdienstige gevoelens der geloovigen op te wekken.

Voor het ongelukkige meisje te Zwaagwesteinde is ontvangen bij ds. E. P. J. Jongsma, te Zwaagwesteinde: van G. R. te B. *f* 0.25, van S. D. W. te G. *f* 0.25, van Æ. te K. *f* 10, van T. S. te Z. *f* 2.50, van A. D. te K. *f* 2.50, van B. D. te K. *f* 1, van R. P. H. te Z. *f* 2.65, van P. D. *f* 2, van J. W. te Z. *f* 0.50, uit de spaarpot van T. B. *f* 1, gespaard voor de kermis van A. B. C. *f* 1, van X. uit Leeuwarden *f* 10. Te zamen *f* 33.75.

233ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der eerste klasse.

1ste trekk. No. 15652, een prijs van *f* 1000. No. 5864, een prijs van *f* 2000. No. 18406, een prijs van *f* 1500. No. 10119, een prijs van *f* 20,000. — 2de trekk. Nos. 15228 en 4015, ieder een prijs van *f* 1000. No. 5614, een prijs van *f* 5000. No. 19603, een prijs van *f* 1500. — 3de trekk. Nos. 1850 en 15508, ieder een prijs van *f* 1000. — 4de trekk. Geene.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 27 Julij.

NEDERLAND	W. Schuld	2½ pCt.	63$\frac{1}{16}$		RUSLAND	Obl. H. & C° 1798/1816	5 pCt.	105⅛
Dito	Dito	3 „	76⅝		Dito	„ Dito 1828/1829	5 „	103¼
Dito	Dito	4 „	96½		Dito	„ Dito	4½ „	
Dito	Amort.Sijnd.	3½ „			Dito	„ Dito	4 „	88
Dito	Hand-Maats.	4½ „			Dito	„ S. & C°.	4 „	87⅝
SPANJE	Obligatien	1¼ „	25¼		OOSTENRIJK	Metalliek	5 „	76⅛
Dito	Dito	3 „			Dito	Nationale	5 „	78
Dito	Binnenl. 6/m.	3 „	37$\frac{11}{16}$		Dito	bet. Amst.	5 „	87¾
PORTUGAL	Obligatien	3 „	45$\frac{13}{16}$		Dito		2½ „	39⅜

N. 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 99⅜, 6de serie 100⅝, Portugal 3 pCt. (1856) 45$\frac{1}{16}$, Russ. Spoorw. Aand. *f* 78.

LONDEN, 27 Julij. Inlandsche Tarwe iets vaster, van vreemde Tarwe, Garst en Haver was een ruime aanvoer. — Lijnolie 38/6. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 3474 Runderen, 305 Kalveren en 26,240 Schapen. De stemming voor Rundvee was iets beter. — Boter (friesche) 106/, (groninger) 84/.

AMSTERDAM, 27 Julij. Granen onveranderd. — Koolzaad op 9 vat op het najaar 84 p. v. — Raapolie, vliegend *f* 50½; op het najaar *f* 48¼. — Lijnolie, vliegend *f* 45, op het najaar *f* 44½.

LEEUWARDEN, 24 Julij. Boter *f* 43.50. Aanv. 1264 ¼, 269 ⅛ en 73 $\frac{1}{16}$ vat. Kaas - 21.50 à *f* 28. Aanv. 9621 Ned. ponden.

De aanvoer van Vee en de besteede prijzen waren als volgt: 911 Runderen, als: 102 vette Koeijen *f* 110 à *f* 215, 407 melke *f* 75 à *f* 200, 27 vare *f* 90 à *f* 120, 114 Vaarsen *f* 70 à *f* 110, 85 Pinken *f* 35 à *f* 48, 18 Ossen *f* 85 à *f* 145, 35 Stieren *f* 45 à *f* 150, 123 vette Kalveren *f* 9 à *f* 35; — 381 Varkens, als: 57 vette *f* 43 à *f* 90, 257 vette Biggen *f* 15 à *f* 24 en 67 magere *f* 7 à *f* 17; — 842 Schapen, als: 260 vette *f* 13 à *f* 30, 24 melke *f* 9 à *f* 18, 185 weid *f* 7 à *f* 12, 9 Rammen *f* 9 à *f* 14, 153 Lammen *f* 5 à *f* 9, 11 magere Hamels *f* 3 à *f* 5, benevens 7 Werkpaarden *f* 60 à *f* 125. De handel van al het Vee was traag.

GRONINGEN, 24 Julij. In Granen is heden zeer weinig omgegaan en tot vorige prijzen alleen bij kleinigheden aan gebruikers verkocht. — De aanvoer van Koolzaad bedroeg heden ruim 300 last, zeer verschillend van kwaliteit; de kooplust gering zijnde, werden de puike soorten met *f* 15.15 à *f* 15.75, doch moesten vooral de afwijkende soorten lager, van *f* 14.60 à *f* 13.50, worden afgegeven. — Raapolie *f* 50.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de 1ste helft van de maand Julij 1857, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe..	Witte ..	*f* 9.37½	de mudde.		Boter		*f* 1.07	het pond.
	Roode..	„ 0.00	„ „		Vleesch .	Koe......	„ 0.52½	„ „
Rogge		„ 7.50	„ „			Kalfs.....	„ 0.00	„ „
Gerst ...	Vroege.	„ 5.75	„ „			Schapen ..	„ 0.43	„ „
	Late ...	„ 0.00	„ „		Varkens-vleesch ..	Versch ...	„ 0.65	„ „
Boekweit		„ 9.00	„ „			Gerookt ..	„ 0.92	„ „
Haver		„ 3.75	„ „		Aardappelen....	Vroege ...	„ 4.45	de Mudde.
Witte Boonen		„ 11.50	„ „			Late	„ 0.00	„ „
Erwten..	Witte ..	„ 0.00	„ „		Zaad....	Kool	„ 0.00	„ „
	Groene .	„ 7.75	„ „			Raap.....	„ 0.00	„ „
	Graauwe	„ 10.00	„ „			Lijn......	„ 0.00	„ „

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 16 Julij 1857.

De Burgemeester, J. H. BEUCKER ANDREÆ.

ZOMERVERGADERING VAN HET FRIESCH GENOOTSCHAP VAN GESCHIED-, OUDHEID- EN TAALKUNDE op **Donderdag** den 30 Julij 1857, ten 11½ ure, ten huize van den Heer VAN DER WIELEN, in de Sacramentstraat te Leeuwarden.

Bij de heropening der lessen aan het **Stedelijk Gymnasium** te *Groningen*, op Maandag den 24 Augustus 1857, is er gelegenheid één of twee LEERLINGEN te plaatsen bij den ondergeteekende Rector van het Gymnasium.

J. A. SCHNEITHER.

De Ondergeteekende verzoekt bij de herstemming op 3 Augustus e. k. voor de keuze van een Lid voor den Raad der gemeente Hennaarderadeel niet in aanmerking te komen, terwijl hij de Kiezers bedankt voor het in hem gestelde vertrouwen.

Wommels, 25 Julij 1857. G. F. WIJNIA.

*** Ondertrouwd:

Sneek, 24 Julij 1857. N. G. BOUMA en A. DROGE.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

Sneek, den 24 Julij 1857. L. J. VAN GELDER, van *Amsterdam*, en L. A. ENDTZ.

*** Bevallen van eenen ZOON FRANCIJNTJE BOLHUIS, hartelijk geliefde Echtgenoot van

Oude-Pekela, den 14 Julij 1857. E. SCHEFFER, *Instituteur.*

*** Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER EVA ADAMS TEN CATE, Echtgenoot van

Heerenveen, 19 Julij 1857. R. T. PAULIDES.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een ZOON, mijne geliefde Echtgenoote ETTA MARIA KOCH.

Engwierum, 20 Julij 1857. J. H. GULDENARM, *Pred.*

*** Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, JACOBA FLIERL, geliefde Echtgenoote van

Dokkum, 20 Julij 1857. B. WOLTRING.

*** Bevallen van een DOCHTER AUKJE ZWAAL, Echtgenoote van

Harlingen, 20 Julij 1857. O. BEITSCHAT.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON H. S. RUNIA, geliefde Echtgenoot van

Sneek, den 22 Julij 1857. G. G. BIJLSMA.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER J. STEENSMA, geliefde Echtgenoote van

Bolsward, 24 Julij 1857. P. CORNs. WESTERBAAN.

*** Heden is voorspoedig bevallen van een' ZOON G. J. HALBESMA, geliefde Echtgenoot van

Niebert (gem. Marum), den 25 Julij 1857. T. P. FRANKEN.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER Vrouwe H. C. WESTENBERG — WESTRIK.

Leeuwarden, 25 Julij 1857.

*** Bevallen van eene DOCHTER, E. A. I. VAN HOORN — SINGELS.

Bergum, 25 Julij 1857.

*** Trof mij voor 2 maanden de ramp Huis, Vee en Inboedel door brand te verliezen, heden werd mij oneindig gevoeliger slag toegebragt, door het overlijden, in ruim 58jarigen ouderdom, van mijnen waarden Man DOUWE LANDMETER, aan de gevolgen van bekomene brandwonden. Mijne eenigste Dochter en ik, even als wederzijdsche Bloedverwanten, treuren om zijn verlies, doch hopen eerbiedig te berusten in den wil des Alregeerders.

Haulerwijk, den 21 Julij 1857. E. LANDMETER.

*** Op heden werd door den dood uit ons midden weggenomen mijn geliefde Echtgenoot, met wien ik 31 jaren verbonden was en der Kinderen, alsmede der Voorkinderen uit een vorig huwelijk, zorgdragende Vader FOPPE PIERS DE JONG, in den gezegenden ouderdom van ruim 72 jaren. Een uitterende ongesteldheid, met een bijkomend verval van krachten, maakte een einde aan zijn werkzaam leven. Ruim 50 jaren was hij Landbouwer op dezelfde plaats, waarop hij overleden is. Wij verliezen veel in hem, maar wenschen Gode te zwijgen wiens doen alleen majesteit en heerlijkheid is.

Burgwerd, 22 Julij 1857. E. T. HUISMAN, Wed. FOPPE PIERS DE JONG, *mede uit naam der Kinderen.*

*** Heden overleed, ten gevolge eener langdurige afwisselende ongesteldheid, mijn geliefde Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragende Vader de Heer AUKE STAM VAN NAPJUS, in den ouderdom van circa 62 jaren. Met diepen weemoed staar ik den dierbare overledene na in de gewesten der eeuwigheid.

Sneek, den 23 Julij 1857. I. RIENSTRA, Wed. A. S. VAN NAPJUS.

*** Heden avond omstreeks zes uur overleed mijne geliefde Echtgenoot HILTJE W. HARKEMA, in den ouderdom van ruim vijftig jaren, na eene sukkeling van ruim twintig weken.

Dockum, 23 Julij 1857. J. BEINTEMA.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, mijne geliefde Echtgenoote MARIA JULIANA NACHTHEIM, in den ouderdom van 29 jaren, mij nalatende een welgeschapen Dochtertje, van nog slechts 5 dagen.

Leeuwarden, den 24 Julij 1857. T. J. STöPETI, *Horologiemaker.*

Algemeene kennisgeving.

*** Heden avond ten half vijf ure overleed, tot onze diepe droefheid, mijne geliefde Echtgenoote en der Kinderen zorgdragende Moeder NEELTJE VAN DER KAM, na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van 56 jaren en 8 maanden.

Franeker, den 26 Julij 1857. A. N. LENTZ.

*** Heden namiddag zes ure ontsliep, zacht en kalm, mijn teedergeliefde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader IDS JOHANNES KISJES, in leven Rijks-Ontvanger alhier, in den ouderdom van bijna 64 jaren.

Gorredijk, 22 Julij 1857.

Op uitdrukkelijke begeerte van den overledene worden geene uiterlijke teekenen van rouw aangenomen.

H. K. PARMA, Wed. I. J. KISJES.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen omstreeks half acht uren overleed, tot onzer aller droefheid, onze hartelijk geliefde Zuster, Behuwdzuster en Tante, Mejufvrouw GEERTRUID ELIZABETH BORGRINK, in den ouderdom van zes en zeventig jaren en tien maanden.

Leeuwarden,
den 24 Julij 1857.

J. C. BORGRINK,
uit aller naam.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijne waarde Zuster CATHARINA GEERTRUIDA MICHAELA VAN GRUISEN, Wed. den Heer JAN ANTONIDES, in den ouderdom van bijna 64 jaren.

Leeuwarden, 25 Julij 1857. Wed. A. G. DULMERS — VAN GRUISEN.

Op uitdrukkelijk verlangen van de overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw gedragen worden.

De Ondergeteekende, gevoelig voor de vele bewijzen van opregte deelneming, ondervonden bij het treffend verlies van haren Echtgenoot en tijdens hare ziekte, betuigt, bij deze, zoomede namens hare Kinderen, daarvoor hare hartelijken dank.

Bolsward,
den 26 Julij 1857.

A. E. MUNTING.
Wed. D. G. BORGSTEIN.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 21 tot en met den 27 Julij 1857 aangegeven: 17 Geboren. 11 Overleden. Gehuwd 2 paren.

VERBETERING. — In de advertentie van de ALGEMEENE VERGADERING en TENTOONSTELLING van de Friesche Maatschappij van **Landbouw en Veeteelt** te **Joure** moet de prijs van het *Diner* worden gelezen, met *in begrip van* **een halve flesch Wijn.**

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE SNEEK maken bekend, dat de **JAARMARKT,** op welke geene bedelaars, rijfelaars, hazardspelen of loterijen met kaartjes om koek, glas en aardewerk of andere voorwerpen zullen worden toegelaten, alhier zal ingaan op Dingsdag den 11 Augustus aanstaande, des morgens ten acht ure, en eindigen op Vrijdag den 21 Augustus daaraanvolgende, des morgens ten acht ure, en dat vóór den 23 dier maand, alle Kramen, Disschen, Tenten, enz. zullen moeten zijn afgebroken en weggeruimd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
WOUDA.
De Secretaris, HAGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IDAARDERADEEL roepen bij deze op de Onderhoudpligtigen van het Vaarwater DE MOEZEL, voor zoo veel de dorpen Friens en Roordahuizum betreft, om te compareren op Woensdag den 29 Julij 1857, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van H. A. Wartena, Kastelein op de Drie Romers onder Roordahuizum, ten einde: tijdelijke GECOMMITTEERDEN te benoemen, die met de Gecommitteerden uit de Onderhoudpligtigen in de gemeente Rauwerderhem, gemeenschappelijk zullen kunnen régelen de gedeeltelijke Slatting en gedeeltelijke buitengewone Opklaring van genoemd Vaarwater.

Grouw,
den 22 Julij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. BERGSMA.
De Secretaris, W. SIJPKENS KIJLSTRA.

SLATTING.

GECOMMITTEERDEN *der Slatting van de Moezel*, gelegen onder den dorpe Rauwerd, gedenken op *Donderdag den 30 Julij e. k.*, 's namiddags ten 3 *ure*, ten huize van *D. D. Valkema* aldaar, over te gaan tot de aanbesteding der AFDAMMING, DROOGHOUDING en SLATTING van een GEDEELTE der MOEZEL, ter lengte van p. m. 1000 ellen, op Bestek en Voorwaarden die inmiddels, ter Secretarie te Rauwerd, ter lezing liggen.

Rauwerd,
den 22 Julij 1857.

Namens Gecommitteerden voornoemd,
E. ADEMA.

HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN LEEUWARDERADEEL brengt, bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat de **Rekening der kosten over 1857** van de **Slatting** en zoo voort der **Dockumer Ee**, voor zooveel deze Gemeente betreft, is opgemaakt, en ter visie zal leggen ter Secretarie van het Gemeentehuis, gedurende den tijd van veertien dagen, te rekenen van af Maandag den 27 Julij 1857 tot den 10 Augustus daaraanvolgende.

Leeuwarden,
den 24 Julij 1857.

Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
J. M. VAN HAERSMA DE WITH.
A. WIERSMA, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WONSERADEEL convoceren, bij deze, de Hervormde Floreenpligtigen van de navolgende dorpen, om te compareren, als die van:

Cornwerd, op Vrijdag den 7 Aug. 1857, 's morgens 10 uur, in de Kerk aldaar.
Wons, op denzelfden dag, 's middags 12 uur, } in de Kerk
Engwier, op denzelfden dag, 's namiddags 1½ uur, } te Wons.
Idsegahuizum, op Zaturdag 8 Aug. 1857, 's morgens 10 uur, } in de Kerk
Piaam, op denzelfden dag, 's voormiddags 11 uur, } te Idsegahuizum.
Gaast, op denzelfden dag, 's namiddags 1 uur, in de Kerk aldaar.
Ferwoude, op denzelfden dag, 's namiddags 2 uur, in de Kerk aldaar.
Exmorra, op Maandag den 17 Aug. 1857, 's morgens 10 uur, in de Kerk aldaar.
Allingawier, op denzelfden dag, 's voormiddags 11½ uur, in de Kerk aldaar.
Parraga, op denzelfden dag, 's namiddags 1½ uur, } in de Kerk
Hieslum, op denzelfden dag, 's namiddags 2½ uur, } te Parraga.
Zurich, op Dingsdag den 18 Aug. 1857, 's morgens 10 uur, in de Herberg aldaar.
Pingjum, op denzelfden dag, 's middags 12 uur, in de Kerk aldaar.

Ten einde alsdan, ieder in de hunnen: 1°. op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Kerkvoogdij-Rekening over 1856; 2°. vast te stellen de Staat van Begrooting voor 1858; 3°. Kerkvoogden te benoemen voor de op 1 Januarij 1858 aftredenden; — die van Hartwerd mede te voorzien in de benoeming van een Kerkvoogd voor Pieter Klazes Nijdam, vertrokken; die van Idsegahuizum en Piaam, om nader te besluiten over eene gemeenmaking dier beide Kerkvoogdijbeurzen; zoowel als het al of niet verplaatsen der Pastoriehuizinge van Idsegahuizum naar Piaam, en eindelijk allen op zoodanige verdere voorstellen, al welke alsdan ter tafel zullen worden gebragt.

Bolsward,
den 26 Julij 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T. MULIER.
De Secretaris, J. BINKES.

AANBESTEDING

wegens het SLATTEN van de JELLUMER-NOORDBUURSTERVAART, lang 1872 el, op Zaturdag den 1 Augustus 1857.

Bestek en Voorwaarden liggen ter inzage bij de Wed. Tammenga en aan 't Gemeentehuis van Baarderadeel.

HET DIJKSBESTUUR *van den Oosterpolder-Zeedijk onder Holwerd* maakt hiermede bekend, dat het Kohier van aanslag tot vereffening der partiële onderhoudpligtigheid van gemelden Zeedijk, opgemaakt ter voldoening aan art. 107 van het Reglement, gedurende eene maand van af heden ter inzage van belanghebbenden is liggende, ten huize van A. S. Vellema, Kastelein alhier; terwijl zij, die bezwaren tegen den inhoud van dat Kohier mogten hebben, worden opmerkzaam gemaakt op hunne bevoegdheid om die binnen vier weken na afloop van gemelde ter visie-ligging ter kennis van H.H. Gedeputeerde Staten te brengen.

Holwerd,
den 24 Julij 1857.

Het Dijksbestuur voornoemd,
J. K. DE VRIES, *Dijkgraaf.*
K. S. HEEP, *Secretaris.*

DE VOOGDEN VAN DE STADS ARMEKAMER te *Leeuwarden* gedenken aan de minst inschrijvenden aan te besteden: De levering van het voor hunne administratie benoodigde ROGGENBROOD, in Augustus 1857.

De gegadingden worden verzocht de briefjes behoorlijk verzegeld en geteekend in te zenden vóór of op den 31 Julij 1857, aan het Lokaal van de Armekamer in de Haniasteeg, alwaar de Voorwaarden ter lezing liggen.

De Voogden voornoemd,
Z. S. DE HAAN, *Presidt.*
R. ATTEMA, *Secrt. Boekh.*

DE LUITENANT KOLONEL, GARNIZOENS KOMMANDANT, zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, op Maandag den 10 Augustus 1857, ten behoeve der Garnizoens Bakkerij te Leeuwarden, aanbesteden, de leverantie van:

4⅛ last oude RIJNTARWE wegende minstens 77 }
1½ „ KUBANKATARWE „ „ 77 } Ponden het mud.
1 „ en 20 mudden oude INL. ROGGE „ „ 72 }

De Voorwaarden dezer aanbesteding liggen van af den dag der aankondiging dezes op het bureau van den Administrateur van gemelde Bakkerij voor de gegadigden ter lezing. Zullende wijders de Monsters en het omslag van het inschrijvingsbillet, van hetzelfde merk moeten voorzien zijn.

Leeuwarden,
den 26 Julij 1857.

De Luitenant Kolonel voornoemd,
HOOGEVEEN.

ONDERLINGE VERZEKERING VOOR BRANDSCHADE.

DE GECOMMITTEERDEN van de **Onderlinge Brand-Assurantie-Societeit** over de voormalige Kantons *Franeker*, *Bolsward* en *Dronrijp* brengen bij dezen ter kennis van belanghebbenden, dat de aangaven van **Vee, Hooi** en **Granen,** in de maand Julij behooren te geschieden; dat de **Koolzaadvrucht** mede kan worden verzekerd, waarvan de aangave bij zakken verlangd wordt. Tot het doen der aangaven zal gelegenheid zijn: des Donderdags in *de Wijnberg*, te Bolsward, en Zaturdag den 1 Augustus e. k., op *Halfweg* te Dronrijp, telkens des voormiddags van 10 tot 12 ure.

Namens de Gecommitteerden voornoemd,
DRAISMA DE VRIES, *Boekh. ad. int.*

Verkooping te Allingawier.

De Notaris A. W. NAUTA te IJlst zal, na bekomene regterlijke autorisatie, publiek, bij strijk- en verhooggelden, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

¼ GEDEELTE over hoog en laag in eene uitmuntende vruchtbare **ZATHE en LANDEN,** met quoteel AANDEEL in de HUIZING, BUITHUIS, SCHUUR en HORNLEGER cum ann., staande en gelegen onder Allingawier; bij Douwe Tjallings Reidsma als huurder in gebruik tot St. Petri en 12 Mei 1861 voor *f* 1595 zuivere huur; over het geheel groot naar kadastrale meting 28 bunder 69 roede 60 el (78 pondm.), alle uitmuntende Weilanden, om en bij de Huizing gelegen, over het geheel belast met fl. 32-11-1¼ dijksschatting en in het middel der grondbelasting aangeslagen naar een zuiver belastbaar inkomen van *f* 45 voor gebouwde en van *f* 830.70 voor ongebouwde eigendommen.

Wie gading maakt kome op Donderdag den 30 Julij a. s. bij de beschrijving, des nademiddags ten 2 uren, en bij de finale toewijzing, des nademiddags ten 4 uren, in het Logement *de Wijnberg* te Bolsward, — zullende alzoo deze verkooping in één zitdag afloopen.

VERKOOP VAN BOUWLANDEN

onder Ternaard, Wierum, Wetsens en Anjum.

De Notaris H. B. KLAASESZ te Ternaard zal, op Woensdag den 5 Augustus 1857, des namiddags ten 5 uur, ten huize van J. Jonker, in de Herberg Benthem te Dockum, ter verkoop veilen en voorloopig toewijzen:

Acht perceelen uitmuntend BOUWLAND, gelegen onder Ternaard, Wierum, Wetsens en Anjum, nagelaten door wijlen Sikke Pieters Sikkema, in leven woonachtig te Ternaard; meerendeels dadelijk na het rispen der Vruchten dezes jaars te aanvaarden en breeder omschreven bij Billetten, die ten Kantore van den Notaris te verkrijgen zijn, waar men ook de Voorwaarden van Verkoop kan vernemen.

PUBLIEKE VERHURING

van eene uitmuntende ZATHE en LANDEN,

STRIJKGELD *f* 40.

De Notaris GOSLINGS te Harlingen zal aldaar, op Woensdag den 12 Augustus 1857, des namiddags 2 uur *precies*, bij T. Beidschat in de Makkumer Wagen, voor den tijd van zeven jaren, aanvangende St. Petri en Mei 1858, publiek verhuren:

Eene voortreffelijke **ZATHE en LANDEN,** met uitmuntende HUIZINGE en SCHUUR, alles in den besten staat, geheel groot 36 b. 29 r. 97 el, waarvan 21 b. 76 r. 67 el Greidland en 14 b. 19 r. 67 el Bouwland, alles geschikt gelegen in en om het dorp Witmarsum; thans bewoond door IJeb Jans IJpma.

Conditien te vernemen bij bovengenoemden Notaris en bij Vellinga in de Herberg te Witmarsum.

VERKOOP VAN BEKANT ZWOLSCH EIKENHOUT.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, op Donderdag den 30 Julij 1857, des voormiddags 10 uur, achter de Leeuwarder Courantdrukkerij aldaar, verkoopen: Vijf ladingen bekant Zwolsch EIKENHOUT, waarbij zwaar ZAAGHOUT, KROMHOUT, DAMLEGGERS, HEK- en STEKPALEN, zoomede BEUKEN- en NOOTENBOOMEN.

VERKOOP VAN ELLENS, JUFFERS, PLANKEN, ZIGTEN, ENZ.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden zal, op Vrijdag den 31 Julij 1857, des voordemiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen: Eene partij ELLENS, JUFFERS, PLANKEN, van differente lengte, dikte en breedte, eenige POSTEN en eene partij fijne ZIGTEN.

Verkoop van 34,000 Steen.

G. ACKER, Deurwaarder te Irnsum, zal, op Woensdag den 29 Julij 1857, des nademiddags twee uur, op het Erf van den Kastelein Sjoerd J. Postma, op de Dille onder Rauwerd, tegen contante betaling verkoopen:

Boven vermelde hoeveelheid STEEN, aldaar opgeslagen door de Wed. Hendrik G. Mijnheer, Schipperschе, gedomicilieerd te Makkum, die dezelve ter vervoer naar Mantgum had ingeladen van den Heer N. Terwindt te Doornenburg.

VERKOOPING VAN BOOMSTAMMEN.

De Deurwaarder C. J. v. D. MEULEN te Sneek zal, in de nabijheid van den Kastelein de Jager, buiten het Hoogend aldaar, op Maandag den 3 Augustus e. k., 's morgens te 10 ure, publiek tegen gereede betaling verkoopen:

Ongeveer 40 stuks *beste* ESSCHEN BOOMSTAMMEN, van 10 tot 18 duim dik.

Er wordt **TE HUUR** aangeboden: Eene welingerigte BROODBAKKERIJ, staande en gelegen op het Noord te Franeker. Nadere inlichtingen daaromtrent zijn te bekomen bij A. G. KEIJZER te Franeker.

TE HUUR: Een afgesloten TERREIN met eene groote SCHUUR, lett. L no. 32 te Leeuwarden, zeer geschikt aan het water gelegen voor Publieke Verkoopingen van Houtwaren enz.

Uit de hand te koop: een Logement,

te Nes op Ameland.

De Wed. S. O. BAKKER, Logementhouderschе en Winkelierschе te Nes op Ameland, voornemens zijnde, uithoofde van gevorderden leeftijd, de door haar sedert eene reeks van jaren uitgeoefende en nog met het beste succes uitgeoefend wordende affaire van Logementhouderschе en Winkelierschе, te kwiteren, biedt bij deze haar welbeklant LOGEMENT, met STALLING c. a. (welk Logement steeds een goed bestaan heeft opgeleverd en nog oplevert, en voor uitbreiding vatbaar is), **uit de hand ter verkoop aan**, om te aanvaarden den 12 November of zoo veel vroeger of later als men zal overeenkomen. Tevens noodigt zij een ieder uit, welke iets van haar te vorderen heeft of aan haar verschuldigd is, daarvan bij haar opgave of betaling te doen vóór den 1 November 1857.

AANBESTEDING

van eene VERTIMMERING aan de BOEREN-HUIZING, bewoond door S. R. van Wijngaarden, onder Miedum; waarvan het Bestek en de Voorwaarden ter lezing liggen bij S. R. van Wijngaarden voornoemd en bij de Wed. Bouma, in het Nieuw Blaauwhuis te Leeuwarden, en de aanwijzing zal geschieden op Woensdag den 29 Julij e. k., des namiddags te 3 uur.

LEES HIER. De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij zijn beroep van SCHOEN- en LAARZEMAKER (in welke betrekking hij nu laatst vijf jaren als knecht, bij wijlen den Heer J. de Ruiter alhier is werkzaam geweest), begonnen is voor eigen rekening uit te oefenen, en zich alzoo in de gunst en recommandatie minzaam aanbeveelt; belovende in alles eene goede behandeling.
Leeuwarden. H. ADAMA, *Waeze, lett. C no.* 241.

LEES HIER.

Bij den Ondergeteekende is in de eerste Klasse der 233ste Staats Loterij op no. 10119 gevallen de kapitale Prijs van ***f* 20,000**, en op no. 18406 de Prijs van ***f* 1500**; — bevelende zich verder vriendelijk aan zijne Stad- en Landgenooten tot het debiteren van LOTEN. H. S. LOTSTRA, te *Bolsward.*

No. 47003.

DE HOUDER DER UITGELOOTE

OBLIGATIE RUSLAND,

van bovenstaand nommer, kan de COUPON, groot *f* 50, verschenen 1 Januarij 1857, tegen vergoeding der kosten, terug bekomen ten Kantore dezer Courant.

VOORBEHOED- EN GENEESMIDDEL TEGEN DE VARKENSZIEKTE.

De Apotheker VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, verzendt bovenstaand middel, sedert verscheiden jaren, met steeds toenemend gunstig gevolg. — Hetzelve wordt in fleschen afgeleverd voor 75 cents, hetgeen juist berekend is voor *één* Varken; terwijl het gaarne door die beesten wordt genuttigd, is het tevens zeer gemakkelijk in het gebruik. — Voorts is het tot *heden* aan niemand in commissie verzonden geworden, reden waarom een ieder attent wordt gemaakt, op het daarbij zijnde berigt en op zijn naam in het lak.

Op verzoek van mijne Zuster de Wed. J. DAAS, te Uitgeest, geef ik gaarne het volgende Attest:
Mijne Vrouw JACOBA DEKKER heeft drie jaren veel aan rheumatiek in de beenen geleden; de knieschijf was wel zoo dik als twee andere, zoodat zij naauwelijks, somtijds zelfs in het geheel niet loopen kon, tot dat zij er eindelijk toe overging een Goldberger's Ketting bij mijne Zuster te koopen. Zondag avond deed zij hem om haar been en gevoelde den anderen dag eene geweldige werking en jeukte in de knie, zoodat zij het nauwelijks kon uithouden; dienzelfden dag bespeurde zij reeds vermindering van pijn en vervolgens dagelijks beterschap; drie weken daarna legde zij eene voetreis van zes uren gaans af, zonder vermoeid te zijn. Dit is nu een half jaar geleden, en zij is weer zoo vlug als eene 56-jarige vrouw zijn kan. PIETER DAAS, *Timmermansknecht*,
Zaandijk, Junij 1857. op de Zand, achter de Kerk.
Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagpijn, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, lendenpijn, aangezichtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.
Zij kosten *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60, *f* 5.40.
OORMAGNETEN *f* 1.80 het paar.
RINGEN *f* 1.50 en *f* 1.80.
Amsterdam, Verkoophuis: Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dedemsvaart, H. L. v. d. Vegt; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harderwijk, Wed. Tijgoff; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, D. de Jong; Heerenveen, J. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Sneek, P. T. Potma, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

SLIJM- EN MAAGPILLEN.

Deze **PILLEN**, die sints vele jaren met het beste gevolg tegen de **slijm** en als **maagversterkend** gebruikt worden, door hare zachte werking de **spijsvertering zeer bevorderen**, bijzonder goed tegen de **Gal** en zeer **zacht laxerend** zijn, zijn tegen 32½ Cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Bolsward, *S. S. Oosterbaan.*	Leeuwarden, *S. P. Postma*, Breedstraat.
Dockum, *J. B. Walter.*	Martenshoek, *B. Broerken.*
Gorredijk, *S. G. Zwart.*	Sneek, *P. T. Potma.*
Harlingen, *P. Binksma.*	Steenwijk, *H. Spanjaard.*
Heerenveen, *Gerrit Krediet.*	Tholen, Wed. *van Rijssel & Zn.*
Hoogeveen, *C. H. Radijs.*	Veendam, *S. Savenije.*
Kollum, *C. Nihot.*	Wolvega, *L. Dijk.*

ONZE LEZERS MAKEN WIJ OPMERKZAAM *op de Pillen van Holloway.* De wereldberoemde naam van deszelfs Zalf en Pillen is te veel bekend, om alnog veel aanbeveling te behoeven; maar zij zijn in de daad de krachtigste geneesmiddelen voor alle kwalen en ziekten waaraan het ligchaam des menschen onderworpen is. Menige onzer lezers hebben de weldadige uitwerking dezer Pillen ondervonden in gevallen van ongesteldheid door de gal veroorzaakt, van bedorven maag, verzwakking in de ingewanden enz., en geene huidziekten hoegenaamd kunnen aan de heelkracht der Holloway's Zalf weerstaan. De invloed die zij op het ligchaam uitoefent, is verbazend.
Zijn *à contant* te bekomen in de bekende dépôts.

Een ieder doe zijn voordeel.

De landverhuizing, welke in Holland zoo belangrijk heeft toegenomen, heeft ons genoopt **eene ZAAK op te rigten, van geheel nieuwen aard**, waardoor onze Landgenooten voor bedriegerijen en schelmerijen gevrijwaard zijn; die maar al te dikwerf bij het aankoopen van Land of Huizen hier plaats grijpen.
De Ondergeteekenden worden hierin van wege het Amerikaansche Gouvernement bijgestaan en hebben verscheidene *duizende* bunders van het beste Land in handen ter verkoop, meestal liggende in de nabijheid van Steden en Dorpen.
Een veeljarig oponthoud stelt ons tevens in de gelegenheid onze Landgenooten in korten tijd op de hoogte van de zaak te brengen; — en beloven dezulken overigens met raad en daad bij te staan.
New-York, GEO. JÜNGE & Co.,
1 Julij 1857. *General-Commission Brokers. No.* 130 *Nassau Street.*
Nadere Informatien bij hunnen Agent
E. J. D. VAN DOMPSELER, te *Elburg.*

STOOMVAART VAN HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 1 Augustus. Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.
Harlingen, den 27 Julij 1857.

Billardpartij te Sneek.

De Societeithouder S. BOKMA en eenige Liefhebbers gedenken, in de Societeit *de Harmonie*, op Donderdag den 13 Augustus 1857 te laten Verbillarden;
Eene sierlijk bewerkte GOUDEN SNUIFDOOS, wegende circa 100 wigjes, ter waarde van pl. m. f 170, TOT PRIJS, *of f* **125**, *ter keuze van den winnaar,* en
Een nader te bepalen VOORWERP in ZILVER, TOT PREMIE.
Alle Liefhebbers worden uitgenoodigd (met uitzondering van den Heer G. Bijlsma, van Bolsward, als meer bekwaam in dat spel); allen moeten woonachtig zijn in de provincie Friesland.
VOORWAARDEN:
Inleg voor ieder mededinger *f* 2.50; de partij gaat door en loopt in één dag af wanneer 32 spelers tot mededingen zich hebben aangeboden. De lijst zal gesloten zijn des morgens van dien dag om 10 uur.
Aangifte bij S. BOKMA, Logement- en Stalhouder te Sneek.

Kaatsen en Harddraven te Witmarsum.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur der gemeente Wonseradeel gedenkt de Kastelein J. A. VELLENGA, benevens eenige Ingezetenen te Witmarsum, ter gelegenheid der Kermis aldaar, op Zondag den 2 Augustus e. k. te laten **Verkaatsen** en aan den winnaar vrij te vereeren:
Eene extra zware ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS,
bij porturen van twee personen zamengevoegd.
En op Maandag 3 dito te laten **Verharddraven:**
Eene extra fraaije moderne PENDULE, benevens twee BLOEMVAZEN, *of ter keuze van den winnaar*
een stuk BEWERKT ZILVER, ter waarde van f 70,
door Paarden, welke niet meer dan een Prijs onder den Man (uitgezonderd in het 3 jarige) hebben gewonnen en verder tot genoegen der Keurmeesters zijnde.
Aangifte vóór des namiddags één uur, ten huize van J. A. VELLENGA aldaar.

Ondergeteekende verlangt een' ONDERMEESTER van den 2den rang, bekwaam om aan het hoofd van de hoogste klasse zijner School te staan, op een salaris van *twee à drie honderd gulden in het jaar.* Die dezen post verlangen te bekleeden, worden verzocht zich daartoe aan te melden, vóór of op den achtsten Augustus e. k.; liefst in persoon en van behoorlijke attesten voorzien. — Bekwaamheid in het **Orgelspelen** zal mede in aanmerking komen.
Dragten, den 26 Julij 1857. D. BROOS, *Onderwijzer.*

JAN B. WESTRA onder St. Anna-Parochie verlangt gaarne dadelijk eenige bekwame TIMMER- of METSELAARSKNECHTEN, voor lang en mooi werk en best loon.

J. FEIJ te Weidum verlangt een goede VERWERSKNECHT.

Er wordt gevraagd op eene Plaats in de nabijheid van Dragten, eene KEUKENMEID, liefst boven de 30 jaren, ervaren in het koken en voorzien van goede getuigschriften. — Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer A. PLANTINUS, Boekhandelaar te Dragten.

Wie een HOKKELING **vermist**, kan hetzelve, tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten, terug bekomen bij de Weezen K. W. SCHUURMANS te Baijum.

*** VAN LEEUWEN'S REGISTER OP HET CHARTERBOEK

van Friesland zal in de maand Augustus worden verzonden, weshalve de Lijsten van Inteekening voor 1 Augustus vriendelijk worden terug verzocht door
Leeuwarden, 25 Julij 1857. W. EEKHOFF.

*** SCHOOL DES TEEKENAARS,

MET MEER DAN **300** AFBEELDINGEN NAAR HET HOOGDUITSCH VAN
Dr. L. BERGMANN,
VRIJ BEWERKT DOOR **J. A. BAKKER,**
Onderwijzer aan de Academie te Rotterdam.
Aflevering 1—3 zien het licht en bevatten: 1°. Regte lijnen, hoeken, kromme lijnen. 2°. Teekenen van eenvoudige voorwerpen in omtrek. 3°. Teekenen van eenvoudige voorwerpen met aanwijzing der schaduwen. 4°. Bloemen en Ornament-teekenen. 5°. Het Landschap-teekenen. 6°. Het Figuur-teekenen. 7°. Het Dier-teekenen.
De vierde en laatste Aflevering zal bevatten;
1°. De Perspectief en Doorzigtkunde. 2°. De Schaduwleer. 3°. Aanhangsel over de Houtsnee-, Staal- en Koper-Graveerkunst; de Lithographie; de Glyphographie en de Galvanoplastiek.
Zoodra de vierde Aflevering zal zijn uitgegeven, wordt de Inteekeningprijs met **20** *pCt. verhoogd.*
Uitgave van H. NIJGH, te *Rotterdam.* — Alom te bekomen.

Met uitnemend succes worden gedebiteerd:
C. C. J. BUNSEN, DE TEEKENEN DES TIJDS. Naar het Hoogduitsch, met eene aanbevelende inleiding door **Dr. S. HOEKSTRA Bz.,** Hoogleeraar te Amsterdam, 2 deelen . . . . *f* 3.
Dr. S. HOEKSTRA, Bz., HET GELOOF DES HARTEN, volgens het Evangelie. Studiën en Beelden . . . . *f* 3.60.
A. BERNSTEIN, OVER DE GEHEIME KRACHTEN DER NATUUR. Naar het Hoogduitsch, door G. H. Rissik. 1ste en 2de aflev. ieder ad. . *f* 0.30.
Dit uitmuntend geschreven werk van Bernstein verschijnt successievelijk in 9 à 10 afl., ieder van 48 bladz., tegen den matig gestelden prijs van *f* 0.30. De 1ste afl. is alom voorhanden en mag opengesneden worden.
Rotterdam. HENDRIK ALTMANN. — *Uitgever.*

Bij B. DEKEMA, te Utrecht, is verschenen:
I. AVONDMAALS ROEPING en AVONDMAALS ZEGEN, door
H. VAN BERKUM,
Predikant te Nieuw-Beerta. — **Prijs *f* 1.80.**
II. GEZONDHEIDSLEER VOOR BEDROEFDEN, over den invloed van het verdriet op den mensch, door Dr. **BIDART.** — **Prijs *f* 0.90.**
III. DE VROUW EN HARE BESTEMMING. Wenken over Vrouwelijke Opvoeding, door **LUISE BÜCHNER.**
Prijs *f* 1.25. — Elegant gebonden ***f* 1.60.**

In alle Boekwinkels is voorhanden eene Inteekenlijst op het vervolg van het

STAATSREGT VAN NEDERLAND.

Verzameling der Staatsregtelijke Organieke Wetten, die, ten gevolge der gewijzigde Grondwet van 1848, worden ingevoerd.
opgehelderd door eene aanteekening van
Mr. J. H. G. BOISSEVAIN,
Advokaat te Arnhem.
Negende aflevering, Bevattende:

DE WET TOT REGELING VAN HET LAGER ONDERWIJS.

Wijze van Uitgave:
De wet op het Onderwijs zal omstreeks 10—15 vellen druks beslaan en worden uitgegeven geheel op dezelfde wijze als de vorige afleveringen. — De prijs bij inteekening is 12½ cents per vel druks; buiten inteekening 15 cents. — De inteekening staat open tot 15 Augustus e. k. — Een afzonderlijk register zal bij deze wet worden gevoegd, waardoor het komplete werk, STAATSREGT VAN NEDERLAND, een geheel zal vormen. — De uitgaaf zal met den meesten spoed, na de afkondiging der wet, geschieden.
Arnhem, *De Uitgevers,*
Julij 1857. G. J. THIEME EN D. A. THIEME.
☞ Van het komplete werk, behelzende: Afl. 1 de Grondwet. (*f* 1.55.) 2 Kieswet. (*f* 0.80.) 3. Wet op het Nederlanderschap. (*f* 0.30.) 4. Provinciale Wet. (*f* 1.50.) 5. Gemeente-Wet. (*f* 2.75.) 6. Alphabetisch Register. (*f* 0.35) 7. Armenwet. (*f* 2.55.) 8. Wet houdende voorziening in sommige Waterstaatsbelangen. (*f* 2.10.) zijn nog Ex. verkrijgbaar, gebonden in heel linnen band, met vergulden rugtitel à *f* 12.50. Bovendien is elke Aflevering ook afzonderlijk te bekomen tegen den daarachter gestelden prijs.

Bij G. B. VAN GOOR, te *Gouda*, ziet het licht en is alom het 1ste stuk voorhanden eener
VOLKSUITGAVE van
v. d. PALM'S, Bijbel voor de Jeugd.
TAFEREELEN UIT DE GEWIJDE GESCHIEDENIS
VOOR CHRISTEN-HUISGEZINNEN.
Zij zal even als de oorspronkelijke uitgave in **24** stukken compleet zijn, doch in plaats van *f* 1.20 slechts **40 Centen** per stuk kosten. Door dezen lagen prijs is elk in de gelegenheid, zich v. D. PALM'S Meesterstuk aan te schaffen. Het is eene schatkamer van 't verhevenste en eenvoudigste Schoone en Goede. 't Is ook met het volste regt het beste Huisboek voor Christen-Huisgezinnen, dat in geen gezin mag ontbreken.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.

GRONINGEN, 25 Julij.

PROVINCIALE STATEN VAN GRONINGEN.

In de zitting van donderdag is, bij monde van den heer M. v. d. Tuuk, namens de commissie, belast met het voorstel van de vijf leden, ter zake den aanleg van spoorwegen in dit gewest, rapport uitgebragt, waarin de commissie, na herhaling van de *vier* bekende, door vijf leden der Vergadering gedane vragen, en na de zienswijze der Hooge Regering, omtrent den aanleg van spoorwegen, blijkens de dezer dagen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden drie wets-ontwerpen, te hebben medegedeeld, zegt, dat „het vast staat, dat de Regering geen ondernemer wil worden; wil men nu van eene spoedige daarstelling van een spoorweg verzekerd zijn, dan moet de Provincie die onderneming op zich nemen; want doet zij dit niet, dan moet zij geduldig wachten, totdat er eens een derde zoo gunstig voor deze onderneming gezind is, dat hij vraagt de concessie van dezen spoorweg. Wil men, dat aan deze reeds te lang gevoelde behoefte worde voldaan, dan moet de Provincie de concessie aanvragen van de spoorweglijn van de stad Groningen tot de hannoversche grenzen.

„Dan het is ook alleen ter bevordering van de spoedige daarstelling van dien weg, dat de Provincie die concessie moet aanvragen; winstbejag is het doel hiervan niet”.

De commissie adviseert te besluiten:

1°. Te vragen bij een hierbij gevoegd verzoekschrift voor de provincie Groningen, concessie tot den aanleg en exploitatie van een spoorweg van Groningen over Winschoten naar de hannoversche grenzen, om op later te bepalen plaats aan te sluiten aan de Westbaan, onder deze voorwaarden:

a. dat deze onderneming van wege de Regering uit 's Rijks fondsen zal ondersteund worden, de wijze en hoegrootheid daarvan nader tusschen de Regering en de Staten te regelen en vast te stellen.

b. dat de Staten onder goedkeuring der Regering bevoegd, en op aanvrage van de Hooge Regering verpligt zullen zijn, die concessie te kunnen en te moeten overdragen aan derden.

2°. Tot het instellen van eene commissie, die belast zal zijn, voor zoover noodig, onder voorlichting van den hoofd-ingenieur van den waterstaat van het eerste district, met de voorbereiding van al datgene, hetwelk ter uitvoering van dit besluit noodig zal zijn.

3°. Om van Z. M. den Koning te vragen magtiging, dat deze commissie ook na de sluiting der Staten-vergadering hare werkzaamheden moge voortzetten.

Daarna wordt door den rapporteur voorgelezen het sub 1 bedoelde verzoekschrift aan Z. M. den Koning, in welk verzoekschrift, waarin de gronden voor het verzoek der Staten nader worden uiteengezet, ten slotte voor de Provincie wordt verzocht:

„Vrij van geldelijke borgstelling de concessie voor den aanleg en exploitatie van den spoorweg, loopende van de stad Groningen over Winschoten naar de hannoversche grenzen, daar aan te sluiten op een met de Regering van Hannover nader te bepalen plaats, met een spoorweg, aan de zijde van Hannover te leggen tot aansluiting aan de Westbaan, in dat Koningrijk; onder voorwaarden:

„*a.* dat deze onderneming vanwege U. M. uit 's Rijks fondsen zal worden ondersteund, de wijze en hoegrootheid daarvan nader tusschen U. M. Regering en de Staten der provincie Groningen te regelen en vast te stellen.

„*b.* dat de Staten der provincie Groningen onder goedkeuring van U. M. bevoegd en op aanvrage van U. M. verpligt zullen zijn, die concessie aan derden te mogen en te moeten overdragen.

In de zitting van gisteren werd het rapport en het concept-adres met 33 tegen 2 stemmen goedgekeurd en de leden der sub 2 bedoelde commissie benoemd.

LEEUWARDEN, 27 Julij.

VERGADERING DER PROVINCIALE STATEN VAN FRIESLAND.

24 *Julij.*

Tegenwoordig 39 leden.

De notulen der zitting van gisteren worden gelezen en goedgekeurd.

Als punt 88 wordt aangebragt een adres van W. G. Zijlstra c. s., veehouders in Wijmbritseradeel, tot weder invoering der afgeschafte maatregelen tegen de longziekte onder het rundvee. — Afgewezen.

In behandeling worden genomen punten:

43. Verbetering der vaarwaters van Stroobos naar Lemmer en Leeuwarden. — Bepaald, dat in 1858 zullen worden verbeterd de Langemeer, tot 1.70 el beneden zomerpeil, en de vaarten van het Oud Hof tot in de Langweerder Wielen, tot 1.50 el beneden dat peil; en dat wijders in 1858 de Lemsterrijn door de onderhoudpligtigen zal worden verdiept tot 1.70 el beneden zomerpeil. — Ged. Staten wijders verzocht, om onderzoek te doen naar de onderhoudpligtigen der vaarten het Langdeel, de Nijeweg enz., en voorstellen te doen tot het verbeteren, in 1859, dier wateren en van een gedeelte van den Gravinneweg en andere ondiepten in het Sneekermeer.

45. Mededeeling omtrent de verbetering der vaarwaters in Tietjerksteradeel. — Besloten, eene nadere som beschikbaar te stellen, ten einde daarmede te bewerken, dat de Provincie ontheven worde van het leggen eener pont in het Nieuw Kanaal bij de Fonejagt en bij het Bezemmakerszet.

De vergadering is hierna verdaagd tot heden avond te zes uren.

's Avonds.

Tegenwoordig zijn 38 leden.

De notulen der zitting van heden voormiddag zullen nader worden geresumeerd.

Is gehoord het verslag der commissie van rapporteurs, wegens het ontwerp der algemeene provinciale begrooting voor 1858. — Ter griffie, om morgen te worden behandeld.

In behandeling worden genomen punten:

56. Adres van H. Joustra te Sneek, omtrent eene herziening van 's Rijks belastingstelsel. — Ter griffie gedeponeerd, en daarvan aan den adressant kennis te geven.

35. Wijziging van het reglement en tarief voor de Scharsterbrug. — Na langdurige discussie, wordt besloten de beraadslaging te verdagen tot morgen, 's voormiddags te tien uren.

25 *Julij.*

Aanwezig zijn 31, later 33 leden.

Voor goed wordt aangezien, de notulen der beide zittingen van gisteren, welke nog niet geheel zijn geredigeerd, later te resumeren.

Wordt voortgezet de beraadslagingen omtrent het voorstel tot wijziging van het toltarief en reglement voor de Scharsterbrug, punt 35. — Na discussie worden het reglement en tarief onder eenige wijzigingen vastgesteld.

In behandeling worden genomen punten:

32. Aanleg van kunstwegen in Ferwerderadeel, Dantumadeel en Tietjerksteradeel. — Subsidie verleend tot den weg:

1°. van Ferwerd tot bij de Wanswerderstreek, 25 %;
2°. van het Driesumer Tolhek tot bij Birdaard, 25 %;
3°. van het Zwartewegsend tot op den weg onder no. 2, 25 %;
4°. voor den opweg uit den weg onder no. 1, 15 %.

63. Adressen van de 2de en 3de Afd. der Maatschappij van Landbouw, tot opheffing van het provinciaal reglement op de paardenfokkerij. Na verwerping van een amendement van den heer v. Blom, om het reglement in te trekken, — besloten, aan de adressanten te kennen te geven, dat er vooralsnog geene aanleiding bestaat, aan hun verlangen te voldoen. Ged. Staten verzocht te onderzoeken, welke gevolgen de afschaffing der keuring van dekhengsten in andere provincien heeft gehad, en deswegens te berigten, zoo mogelijk in de winterzitting.

7. Begrooting der Provincie voor 1858. — De begrooting vastgesteld, in

Uitgaaf op	*f* 283,598.83,
Ontvang „	„ 284,004.38,
Batig slot	*f* 405.55,

hieronder niet begrepen eene leening van *f* 60,000.

Niets meer te behandelen zijnde, is de Vergadering door den heer Voorzitter in naam des Konings gesloten.

GEMEENTERAAD van LEEUWARDEN.

In de jl. donderdag gehouden vergadering van den Gemeenteraad, waarin 18 leden tegenwoordig waren, zijn, na resumtie der notulen dd. 14 Julij ll., behalve het in ons vorig no. medegedeelde, nog navolgende punten in behandeling genomen:

1. Voorstel tot ontbinding van de commissie, belast met het onderzoek, of er wettelijke verpligtingen bestaan, krachtens welke de eigenaren van de aan de straten en wegen gelegen huizen of gronden, gehouden zijn tot derzelver onderhoud. — Na eenige discussie afgestemd met 16 tegen 2 stemmen.

2. Missive van den gemeente-ontvanger, daarbij aanbiedende twee staten van oninbare posten van den hoofdelijken omslag voor het onderhoud der verlichting, brandspuit- en nachtwachtgelden, en wel voor de dienst van 1855 ad *f* 19.10, en van 1856 ad *f* 1150.62, onder mededeeling van het, krachtens Raadsbesluit dd. 21 Februarij ll., door hem persoonlijk ingesteld onderzoek omtrent het voorgewend of werkelijk onvermogen der belastingschuldigen enz., met verzoek, te worden gemagtigd, het bedrag van gezegde staten als oninbaar af te schrijven en te verantwoorden. — Eenstemmig besloten, die magtiging te verleenen.

3. Rapport en voorstel van burgemeester en wethouders in zake een adres van de beurtschippers te St. Jacobi-Parochie, houdende o. a. het verzoek, dat, ter bekoming eener tweede wekelijksche beurt, de verordening op de beurtveren tusschen Leeuwarden en het Bildt in dier voege moge worden gewijzigd, dat de alinea *b.* van art. 7, regelende de uren en plaatsen van afvaart, aldus luide: „die van St Jacobi-Parochie, des maandags voormiddags elf uur en des donderdags namiddags een uur aldaar en des dingsdags middags twaalf uur en des vrijdags namiddags een uur van Leeuwarden.” Wordt voorgesteld, de vereischte goedkeuring aan te vragen tot gemeenschappelijke regeling van dit punt met het bestuur van het Bildt; en is dienovereenkomstig besloten.

4. Mededeelingen:

a. Resolutie van heeren Gedeputeerde Staten, houdende goedkeuring van 's Raadsbesluiten op het adres van P. van Belkum en G. Flieringa Hz. in hoedanigheid als hoofdelijke borgen voor A. M. van Belkum; op het adres van F. E. van Assen, huurder van het huis letter I no. 3, alhier, om dat huis op den 12 Augustus e. k. te mogen verlaten enz., en — van de op den 11 Julij ll. plaats gehad hebbende aanbesteding van het afdammen, droogmaken en opgraven of zoogenaamd slatten van een gedeelte van het Vliet en de Tijnje, van af 3 el bewesten de Poppebrug tot in de rigting van den zuidelijken oever der Potmarge, of over 1560 el lengte; voorloopig gegund aan R. Zwolsman, te Heerenveen, voor *f* 7900.

b. Resolutie van heeren Ged. Staten, houdende mededeeling van Z. M. besluit, waarbij tot het einde van het jaar 1857 Hoogstderzelver beslissing wordt verdaagd op 's Raads voorstel tot het heffen van begrafenisregten. — Notificatie.

c. Missive van gecommitteerden der Witte- en Blaauwe Bruggen op het Vliet, houdende mededeeling, dat zij zich geenszins kunnen vereenigen met de bij Raadsbesluit dd. 18 Mei l.l gestelde voorwaarden tot de door onderhoudpligtigen voorgestelde overdragt aan de Gemeente van het onderhoud dier bruggen, en van een door hen te dezer zake genomen bepaald besluit, waarop zij des Raads welmeenen verzoeken te mogen vernemen. — Met de retroacta ter visie om later te behandelen.

5. Rapport en voorstel van burgemeester en wethouders ter zake een door den heer Commissaris des Konings in hunne handen gesteld request van eenige landeigenaren en landbouwers, wonende in de nabijheid van Gabel no. 2, op den kunstweg van Leeuwarden naar Hijum, om denzelfden vrijdom van tol te mogen genieten als aan andere aan kunstwegen wonende landbouwers is toegekend. — Gehouden in advies tot eene volgende vergadering.

6. Ontwerp en model-begrooting voor het Stads Ziekenhuis en het Nieuwe Stads Weeshuis. — Ter visie en later te arresteren.

Het ontwerp op de afschaffing van de slavernij in de kolonie Suriname, dezer dagen bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekomen, houdt in het beginsel, dat deze afschaffing zal plaats hebben, voor zooveel betreft de gouvernementsslaven, door een besluit van den gouverneur; voor de slaven, die regt hebben op manumissie, door de afkondiging der wet, behoudens vergoeding voor de eigenaars voor de diensten, die nog van dezelve zouden kunnen worden gevorderd; en voor alle andere slaven, door onteigening tegen schadeloosstelling; waarmede binnen dertig dagen na de afkondiging der wet een begin zoude worden gemaakt.

De kosten van de afschaffing der slavernij worden geraamd als volgt: voor de kolonie Suriname *f* 14,096,760, voor de eilanden Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Eustatius en Saba *f* 2,292,950, en voor het eiland St Martin *f* 250,000; te zamen *f* 16,639,710.

De schadeloossstelling wordt berekend voor eenen slaaf of eene slavin:

	Suriname.	**Curaçao** c.a.	**Saba.**
tot en met 5 jaren oud	*f* 50	*f* 50	*f* 50
boven de 5 „ „ „ 10 „ „	- 100	- 75	- 60
„ „ 10 „ „ „ 15 „ „	- 250	- 225	- 175
„ „ 15 „ „ „ 20 „ „	- 350	- 325	- 275
„ „ 20 „ „ „ 25 „ „	- 550	- 475	- 375
„ „ 25 „ „ „ 35 „ „	- 700	- 500	- 405
„ „ 35 „ „ „ 40 „ „	- 500	- 450	- 350
„ „ 40 „ „ „ 45 „ „	- 350	- 325	- 250
„ „ 45 „ „ „ 50 „ „	- 250	- 200	- 150
„ „ 50 „ „ „ 55 „ „	- 100	- 75	- 60
„ „ 55	- 50	- 50	- 50

De vrijgemaakte slaven zullen onderworpen worden aan het Staatsgezag en verdeeld in distrikten, bestuurd door op de plaats gevestigde ambtenaren, en zullen worden verpligt om, naar aanleiding van de door den Koning te bepalen verordeningen, bij te dragen in de kosten van hunne emancipatie. De plantagie slaven zullen worden vereenigd in landelijke gemeenten, waarvan de leden tot arbeid in den landbouw gehouden zullen zijn, gerekend op negen uren arbeids daags, gedurende vijf dagen per week. Ten aanzien van den regtstoestand zullen de vrijgemaakte slaven aan bijzondere bepalingen gebonden zijn, nopens de geboorte-acten, het huwelijk, de echtscheiding, de minderjarigheid, de voogdij, het versterfregt en de uiterste willen.

De afschaffing der slavernij, zegt de Regering in de memorie van toelichting, in de West-Indische bezittingen van den Staat is geworden een der strengste eischen van onzen tijd, het ophouden namelijk van de zoo onnatuurlijke betrekking van den eenen mensch tot den anderen. Maar zij is tevens noodzakelijk geworden met het oog op hetgeen in de engelsche en fransche aan Suriname grenzende bezittingen is geschied. Met betrekking toch tot de gebeurtenissen, die aldaar hebben plaats gehad, kan eene doortastende hervorming van den toestand der slavenbevolking in Suriname niet langer uitblijven. In de genoemde bezittingen zijn bereids de banden verbroken, die tot dusverre den slaaf aan den meester hechten. De invloed, dien de daartoe betrekkelijke maatregelen op de stemming der gemoederen in Suriname hebben uitgeoefend; de gelegenheid om door ontvlugting de vrijheid te verkrijgen; de vermindering der bevolking daaruit ontstaande, de ontevredenheid, tegenwerking en afkeer van den arbeid, die uit het aanschouwen van den vrijen staat hunner naburen en lotgenooten zijn waargenomen, en vooral de omstandigheid, dat daardoor het verlangen naar emancipatie zal vermeerderen en eindelijk zoo sterk worden, dat die misschien niet dan alleen door kracht van wapenen zal kunnen worden tegengehouden, — dat alles doet het der Regering daarvoor houden, dat tot de afschaffing der slavernij moet worden overgegaan nu nog de mogelijkheid bestaat dat die hervorming met bezadigdheid en overleg in het leven kan worden geroepen. Het oogenblik is daartoe gunstig. De toestand van 's Rijks geldmiddelen is van dien aard, dat de Staat zich de groote opofferingen, van dien maatregel onafscheidelijk, kan getroosten, en de uitkomsten der engelsche en fransche emancipatien zijn thans genoegzaam bekend, om de nadeelen, die daarmede gepaard gingen, te vermijden en het goede te benuttigen.

In een geheel exceptionelen toestand verkeert echter het Nederlandsche gedeelte van St. Martin. Reeds in 1848 is aldaar, onder den drang van buitengewone omstandigheden, de afschaffing der slavernij met der daad tot stand gekomen, zoodat aldaar noch van onteigening, noch van voorafgaande schadeloosstelling, maar blootelijk van eene tegemoetkoming sprake kan zijn.

Ter Leeuwarder Courant-Drukkerij van de Erven Koumans Smeding.

de **spijsvertering zeer bevorderen,** bijzonder goed tegen de **gal** en zeer **zacht laxerend** zijn, zijn tegen 32½ Cent het Doosje, met berigt van het gebruik, verkrijgbaar door tusschenkomst van de Heeren:

Bolsward, *S. S. Oosterbaan.*
Dockum, *J. B. Walter.*
Gorredijk, *S. G. Zwart.*
Harlingen, *P. Binksma.*
Heerenveen, *Gerrit Krediet.*
Hoogeveen, *C. H. Radijs.*
Kollum, *C. Nihot.*
Leeuwarden, *S. P. Postma,* Breedstraat.
Martenshoek, *B. Broerken.*
Sneek, *P. T. Potma.*
Steenwijk, *H. Spanjaard.*
Tholen, Wed. *van Rijssel & Zn.*
Veendam, *S. Savenije.*
Wolvega, *L. Dijk.*

ONZE LEZERS MAKEN WIJ OPMERKZAAM *op de Pillen van Holloway.* De wereldberoemde naam van deszelfs Zalf en Pillen is te veel bekend, om alnog veel aanbeveling te behoeven; maar zij zijn in de daad de krachtigste geneesmiddelen voor alle kwalen en ziekten waaraan het ligchaam des menschen onderworpen is. Menige onzer lezers hebben de weldadige uitwerking dezer Pillen ondervonden in gevallen van ongesteldheid door de gal veroorzaakt, van bedorven maag, verzwakking in de ingewanden enz., en geene huidziekten hoegenaamd kunnen aan de heelkracht der Holloway's Zalf weerstaan. De invloed die zij op het ligchaam uitoefent, is verbazend.

Zijn *à contant* te bekomen in de bekende dépôts.

Een ieder doe zijn voordeel.

De landverhuizing, welke in Holland zoo belangrijk heeft toegenomen, heeft ons genoopt **eene ZAAK op te rigten, van geheel nieuwen aard,** waardoor onze Landgenooten voor bedriegerijen en schelmerijen gevrijwaard zijn; die maar al te dikwerf bij het aankoopen van Land of Huizen hier plaats grijpen.

De Ondergeteekenden worden hierin van wege het Amerikaansche Gouvernement bijgestaan en hebben verscheidene *duizende* bunders van het beste Land in handen ter verkoop, meestal liggende in de nabijheid van Steden en Dorpen.

Een veeljarig oponthoud stelt ons tevens in de gelegenheid onze Landgenooten in korten tijd op de hoogte van de zaak te brengen; — en beloven dezulken overigens met raad en daad bij te staan.

New-York, 1 Julij 1857.
GEO. JüNGE & Co.,
General-Commission Brokers. No. 130 *Nassau Street.*

Nadere Informatien bij hunnen Agent
E. J. D. van DOMPSELER, te *Elburg.*

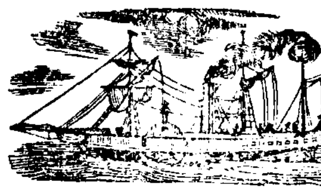

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 1 Augustus.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 27 Julij 1857.

Billardpartij te Sneek.

De Societeithouder S BOKMA en eenige Liefhebbers gedenken, in de Societeit *de Harmonie*, op Donderdag den 13 Augustus 1857 te laten Verbillarden;

Eene sierlijk bewerkte GOUDEN SNUIFDOOS, wegende circa 100 wigjes, ter waarde van pl. m. f 170, TOT PRIJS, *of* ***f 125,*** *ter keuze van den winnaar,* en

Een nader te bepalen VOORWERP in ZILVER, TOT PREMIE.

Alle Liefhebbers worden uitgenoodigd (met uitzondering van den Heer G. Bijlsma, van Bolsward, als meer bekwaam in dat spel); allen moeten woonachtig zijn in de provincie Friesland.

VOORWAARDEN:

Inleg voor ieder mededinger *f* 2.50; de partij gaat door en loopt in één dag af wanneer 32 spelers tot mededingen zich hebben aangeboden. De lijst zal gesloten zijn des morgens van dien dag om 10 uur.

Aangifte bij S. BOKMA, Logement- en Stalhouder te Sneek.

A. BERNSTEIN, OVER DE GEHEIME KRACHTEN DER NATUUR. Naar het Hoogduitsch, door G. H. Rissik. 1ste en 2de aflev. ieder ad. . *f* 0.30.

Dit uitmuntend geschreven werk van Bernstein verschijnt successievelijk in 9 à 10 afl., ieder van 48 bladz., tegen den matig gestelden prijs van *f* 0.30. De 1ste afl. is alom voorhanden en mag opengesneden worden.

Rotterdam. HENDRIK ALTMANN. — *Uitgever.*

Bij B. DEKEMA, te Utrecht, is verschenen:

I. AVONDMAALS ROEPING en AVONDMAALS ZEGEN, door

H. VAN BERKUM,

Predikant te Nieuw-Beerta. — **Prijs f 1.80.**

II. GEZONDHEIDSLEER voor BEDROEFDEN, over den invloed van het verdriet op den mensch, door Dr. **BIDART.** — **Prijs f 0.90.**

III. De VROUW en hare BESTEMMING. Wenken over Vrouwelijke Opvoeding, door **LUISE BÜCHNER.**

Prijs f 1.25. — Elegant gebonden **f 1.60.**

In alle Boekwinkels is voorhanden eene Inteekenlijst op het vervolg van het

STAATSREGT van NEDERLAND.

Verzameling der Staatsregtelijke Organieke Wetten, die, ten gevolge der gewijzigde Grondwet van 1848, worden ingevoerd.

opgehelderd door eene aanteekening van

Mr. J. H. G. BOISSEVAIN,

Advokaat te Arnhem.

Negende aflevering, Bevattende:

DE WET TOT REGELING VAN HET LAGER ONDERWIJS.

Wijze van Uitgave:

De wet op het Onderwijs zal omstreeks 10—15 vellen druks beslaan en worden uitgegeven geheel op dezelfde wijze als de vorige afleveringen. — De prijs bij inteekening is 12½ cents per vel druks; buiten inteekening 15 cents. — De inteekening staat open tot 15 Augustus e. k. — Een afzonderlijk register zal bij deze wet worden gevoegd, waardoor het komplete werk, STAATSREGT VAN NEDERLAND, een geheel zal vormen. — De uitgaaf zal met den meesten spoed, na de afkondiging der wet, geschieden.

Arnhem, Julij 1857.
De Uitgevers,
G. J. THIEME en D. A. THIEME.

☞ Van het komplete werk, behelzende: Afl. 1 de Grondwet. (*f* 1.55.) 2. Kieswet. (*f* 0.80.) 3. Wet op het Nederlanderschap. (*f* 0.30.) 4. Provinciale Wet. (*f* 1.50.) 5. Gemeente-Wet. (*f* 2.75.) 6. Alphabetisch Register. (*f* 0 35) 7. Armenwet. (*f* 2.55.) 8. Wet houdende voorziening in sommige Waterstaatsbelangen. (*f* 2.10.) zijn nog Ex. verkrijgbaar, gebonden in heel linnen band, met vergulden rugtitel à *f* 12.50. Bovendien is elke Aflevering ook afzonderlijk te bekomen tegen den daarachter gestelden prijs.

Bij G. B. van GOOR, te *Gouda*, ziet het licht en is alom het 1ste stuk voorhanden eener

VOLKSUITGAVE van
v. d. PALMS, Bijbel voor de Jeugd.
TAFEREELEN UIT DE GEWIJDE GESCHIEDENIS
VOOR CHRISTEN-HUISGEZINNEN.

Zij zal even als de oorspronkelijke uitgave in **24** stukken compleet zijn, doch in plaats van *f* 1.20 slechts **40 Centen** per stuk kosten. Door dezen lagen prijs is elk in de gelegenheid, zich v. d. PALM'S Meesterstuk aan te schaffen. Het is eene schatkamer van 't verhevenste en eenvoudigste Schoone en Goede. 't Is ook met het volste regt het beste Huisboek voor Christen-Huisgezinnen, dat in geen gezin mag ontbreken.

Ter Leeuwarder Courant-Drukkerij van de Erven Koumans Smeding.